

POVINNOSTI ŽIVNOSTNÍKŮ PŘI NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Pravidla pro předcházení vzniku odpadů, nakládání s odpady, práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství a působnost orgánů veřejné správy v odpadovém hospodářství stanoví zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění (dále jen „Zákon“).

CO JE ODPAD DLE ZÁKONA O ODPADECH?

Odpadem je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit. Ke zbavování se odpadu dochází vždy, když jej osoba předá k využití nebo odstranění nebo předá-li jej úplatně/bezúplatně osobě oprávněné ke sběru nebo výkupu odpadů nebo odstraní-li jej sama [§ 3 odst. 1, 2 Zákona].

PŮVODCE ODPADŮ

Původcem odpadů je právnická nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejíž činnosti vznikají odpady, nebo právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která provádí úpravu odpadů nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadů, a dále obec od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném [§ 4 odst. 1 písm. x) Zákona]. Původcem odpadů je tedy i živnostník, při jehož činnosti vznikají odpady.

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Nakládáním s odpady je obchodování s odpady, shromažďování, sběr, výkup, přeprava, doprava, skladování, úprava, využití a odstranění odpadů [§ 4 odst. 1 písm. e) Zákona].

ŽIVNOSTNÍK MÁ ŘADU POVINNOSTÍ STANOVENÝCH ZEJMÉNA § 16 ZÁKONA:

- **ZAŘAZOVAT vznikající odpady podle druhů** podle § 5 Zákona (podrobnosti stanoví vyhláška č. 93/2016 Sb., o Katalogu odpadů) a podle kategorií podle § 6 Zákona (na kategorie ostatní odpad a nebezpečný odpad).
- **SHROMAŽĎOVAT odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií** – pokud vzhledem k následnému způsobu využití nebo odstranění odpadů není třídění nebo oddělené shromažďování nutné, může od něj původce upustit se souhlasem místně příslušného orgánu státní správy [§ 79 odst. 1 písm. c) a § 78 odst. 2 písm. k) Zákona].
- **ZABEZPEČIT odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem.**
- **VÉST průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi**, a to za každou samostatnou provozovnu a za každý druh vlastního nebo převzatého odpadu [§ 39 odst. 1 Zákona; § 21 vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění]. Tuto evidenci uchovávat nejméně 5 let.
- **OHLAŠOVAT odpady příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností** každoročně do 15. 2. následujícího roku, vzniklo-li mu nebo nakládal-li s více než 100 kg nebezpečných odpadů za rok nebo 100 tunami ostatních odpadů za rok, a to v rozsahu stanoveném Zákonem a prováděcím právním předpisem [§ 39 odst. 2 a § 82 odst. 3 Zákona; § 22 vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění]. Tuto evidenci uchovávat nejméně 5 let.
- **PŘEVÉST – PŘEDAT odpady do vlastnictví pouze osobě oprávněné k jejich převzetí** podle § 12 odst. 3 Zákona – tzv. oprávněné osobě, která má tuto činnost povolenou příslušným krajským úřadem.
- **KAŽDÝ JE POVINEN zjistit, zda osoba, které předává odpady, je k jejich převzetí oprávněna** (má možnost si vyžádat předložení povolení příslušného krajského úřadu).
- **NAKLÁDAT S NEBEZPEČNÝMI ODPADY (NO) pouze na základě souhlasu** věcně a místně příslušného orgánu státní správy (krajský úřad uděluje souhlas k nakládání v množství větším než 100 tun nebezpečného odpadu za rok, při nakládání s menším množstvím uděluje souhlas obecní úřad obce s rozšířenou působností). Pro shromažďování odpadů (krátkodobé soustředování odpadů v místě jejich vzniku) a pro přepravu nebezpečných odpadů není potřeba souhlasu.

- **VÉST EVIDENCI A OHLAŠOVAT přepravované nebezpečné odpady** [§ 24 odst. 1 písm. d) a § 40 Zákona; § 25 vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění].
- **OZNAČIT shromažďovací prostředky nebezpečných odpadů a místa pro soustředování nebezpečných odpadů** v souladu s § 26 vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění.
- **VYBAVIT místa nakládání s nebezpečným odpadem identifikačním listem nebezpečného odpadu** [§ 13 zákona, příloha č. 3 vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění].

JAK MOHOU ŽIVNOSTNÍCI NALOŽIT SE SVÝM ODPADEM:

A. ODPAD PODOBNÝ KOMUNÁLNÍMU ODPADU

Odpad podobný komunálnímu odpadu je podle Zákona veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání, který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů. Jedná se o odpad vzniklý při nevýrobní činnosti, který má obdobné složení jako odpad vznikající občanům (například papír, sklo, obsah odpadkových košů).

A1. ŽIVNOSTNÍK SI ZVOLÍ VLASTNÍHO DODAVATELE SLUŽEB ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ.

Živnostník vytrídí z odpadu jeho využitelné složky (druhy odpadu podskupiny 20 01 jako papír, plasty, sklo, biologicky rozložitelný odpad apod.) a nebezpečné složky. Zbylou směs nevyužitelných druhů odpadů kategorie ostatní odpad zařadí pro účely dalšího nakládání s ní pod katalogové číslo samostatného druhu odpadu 20 03 01 Směsný komunální odpad. Pro naložení s jednotlivými druhy vytríděných odpadů i se směsným komunálním odpadem si dle svého výběru zvolí vyhovujícího dodavatele služeb, který je oprávněnou osobou.

A2. ZAPOJENÍ DO SYSTÉMU V OBCI NA ZÁKLADĚ PÍSEMNÉ SMLOUVY.

Původce produkující odpad podobný komunálnímu odpadu se může zapojit do obecního systému pro nakládání s komunálními odpady na základě smlouvy a za obcí stanovených podmínek. Statutární město Brno uzavírá smlouvy, v rámci kterých mohou původci odpadů využívat systému sběru a svozu využitelných složek komunálního odpadu (papír, plasty, sklo, nápojové kartony, hliníkové obaly – plechovky od nápojů). Informace k možnosti zapojení do systému statutárního města Brna: www.brno.cz/odpadove-hospodarstvi. V případě zapojení do systému obce v oblasti tříděného odpadu (papír, sklo, plasty, nápojové kartony) není původce povinen vést průběžnou evidenci odpadů, které odkládá do systému obce. Využívání systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem bez písemné smlouvy s obcí je sankcionováno pokutou do výše 300 000 Kč.

B. DALŠÍ DRUHY ODPADŮ – ODPADY Z VÝROBNÍ ČINNOSTI VČETNĚ NO

Odpady z výrobní činnosti, včetně nebezpečných, je živnostník povinen předat oprávněné osobě.

KONTROLA A SANKCE ZA PORUŠENÍ POVINNOSTÍ:

Plnění povinností původců odpadů kontrolují pověřeni pracovníci obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a České inspekce životního prostředí. Horní hranice pokut, které mohou příslušné orgány uložit za porušení povinností je až 50 milionů korun [§ 66 odst. 2–7 Zákona]. V případě zjištění neoprávněného využívání systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem bez písemné smlouvy s obcí, uloží obecní úřad pokutu až do výše 300 000 Kč [§ 66 odst. 1 Zákona].

ELEKTROODPAD, který svým charakterem nebo množstvím je podobný elektrozařízení pocházejícímu z domácností [§ 37g písm. f) Zákona], mohou živnostníci odložit na kterémkoliv sběrném středisku odpadů statutárního města Brna v rámci zpětného odběru elektrozařízení pocházejících z domácností (elektroodpad – elektrozařízení musí být kompletní, do zpětného odběru výrobků lze odložit i nerozbité výbojky a zářivky).